

รายงานการวิจัย

การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

**Follow-up and Evaluation of the Graduates for Developing
the Tourism Program.**

กุลดารา เพียรเจริญ

Kuldara Peanjaroen

ภัทรพร ทิพย์มงคล

Pattrapron Tipmongkol

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากคณะศิลปศาสตร์

งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2557

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและการอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ถนอมศรี เจนวิถีสุข คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และผู้ประกอบการ/ นายจ้างของบัณฑิตศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ วรรณีย์ คีรีศรี ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวทุกท่านสำหรับกำลังใจ คำแนะนำ และความหวังดีที่มีให้กันเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ได้สนับสนุนทุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2557

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ ในการพิจารณาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2557

การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

กุลดารา เพียรเจริญ¹ ภัทรพร ทิพย์มงคล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว และเพื่อประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ บัณฑิตศิลปศาสตร หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553-2555 จำนวน 106 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้านสถิติพื้นฐาน อาทิ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามขอบเขตด้านเนื้อหา เสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ และรูปแบบตาราง พบว่า บัณฑิตมีความประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริต และที่สำคัญมีความเคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ เชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสื่อสารกับร่วมงานได้ดี มีการวางแผนและการแก้ไขปัญหาในการทำงาน มีการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสมตามหลักวิชาชีพ สำหรับทักษะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศและทักษะด้านคอมพิวเตอร์มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานมากกว่าทักษะเสริมด้านอื่นๆ

คำสำคัญ : การติดตาม, บัณฑิต

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

Follow-up and Evaluation of the Graduates for Developing the Tourism Program

Kuldara Peanjaroen¹ Pattraporn Tipmongkol¹

Abstract

This research was aimed to study the follow-up and evaluation of the graduates for developing the tourism program and to evaluate on the quality of performance of the tourism graduates. The representative sample was 106 graduates of Tourism program, Hotel and Tourism Department, Liberal Arts Faculty who had graduated between 2010 and 2012 (Academic year). The study was conducted by using questionnaire with 5 rating scales. The data was analyzed by using statistical method (percentage, mean, and standard deviation) according to the content and presented by descriptive analysis and tables.

The study found that the graduates are morally, sacrifice to others and honest. Importantly, they respect to the professional code of conduct. They have their professional expertise in tourism and involved field. They have well mannered and good habit in job performing as well as good communication with colleagues. They do job planning and problem solving. They have self-learning consistently. They are able to apply the knowledge to their jobs and well as they can analyze and solve problems with appropriate solutions according to the principle of profession. Skills in foreign languages and computer skills are essential to the job performance more than other skills.

Key word : follow-up, graduates

¹Faculty of Liberal Arts. Rajamangala University of Technology Srivijaya, Muang, Songkhla.

สารบัญ

บทที่		หน้า
	กิตติกรรมประกาศ	ก
	บทคัดย่อ	ข
	สารบัญ	ง
	สารบัญตาราง	ฉ
1	บทนำ	
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	กรอบแนวความคิดการวิจัย	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
	นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	เอกสารที่เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรการท่องเที่ยว	4
	เอกสารที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	8
	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
3	วิธีการดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
	วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ	21
	การวิเคราะห์ข้อมูล	22
	ชั้นนำเสนอผลการศึกษา	22
4	ผลวิเคราะห์	
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา	25
ข้อเสนอแนะ	33
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
บทย่อ	34
สรุปผล	36
อภิปรายผล	37
ข้อเสนอแนะ	39
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
แบบสอบถามวิจัย	
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

บทที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่ง จำนวนรับคืน และร้อยละ	23
2	ลักษณะของหน่วยงาน	24
3	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา	25
4	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	26
5	ด้านความรู้	27
6	ด้านทักษะทางปัญญา	28
7	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	29
8	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	30
9	ด้านทักษะปฏิบัติ	31
10	ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต	32

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข เกื้อหนุนต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรม มุ่งพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้แสวงหาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการพัฒนาตนและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข (เสาวลักษณ์ สมบูรณ์ผล, 2543 : 1) และในการพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณภาพของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตตามนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผลิตออกไปสู่สังคม และตลาดแรงงาน เนื่องจากการติดตามผลเป็นวิธีการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ด้านความรู้ และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ ด้านการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ และด้านการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ

หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว เป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนในธุรกิจบริการ ซึ่งเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในวงกว้าง อีกทั้งต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของทบวงมหาวิทยาลัย นับตั้งแต่หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวได้จัดการเรียนการสอนมาจนถึงปัจจุบัน สามารถผลิตบัณฑิตออกไปประกอบวิชาชีพในสังคมและตลาดแรงงาน รวม 8 รุ่น การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว นับเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการประเมินผลผลิตว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาหรือไม่อย่างไร กล่าวคือการประเมินถึงสถานภาพด้านการประกอบวิชาชีพ ความสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ สัมฤทธิ์ผลของการศึกษามีความสัมพันธ์กับความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพหรือไม่ การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือข้อบกพร่องที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขด้านใด ดวงเดือน เทศวานิช (2548 : 2) กล่าวถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนเข้าสู่วิชาชีพชั้นสูงเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้บัณฑิตที่มีสมรรถภาพและคุณลักษณะสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ คุณภาพของหลักสูตร อาจารย์ การเรียนการสอน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ และการบริหาร ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และมีทักษะจะเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานตลอดรวมถึงประโยชน์ต่อการประเมิน และการพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้อง และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

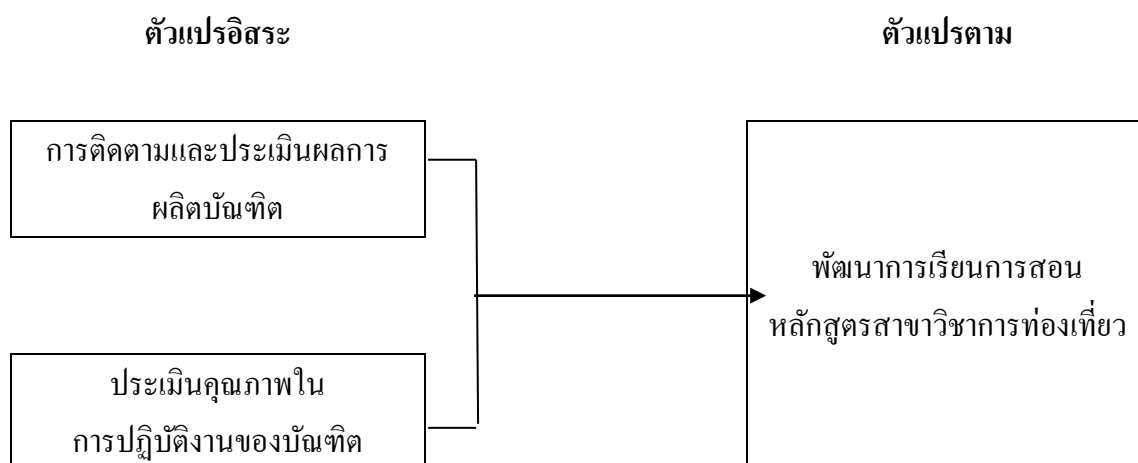
ด้วยความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว
2. เพื่อประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

จากสถานประกอบการ

กรอบแนวคิดวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อมูลที่สะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว
2. ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปประกอบการ

พิจารณาในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การติดตาม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานและการวัดผลการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 - 2555

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอเสนอในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรการท่องเที่ยว
2. เอกสารที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรการท่องเที่ยว

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (2551) ได้ระบุรายละเอียดของหลักสูตรไว้ดังนี้

ชื่อภาษาไทย	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว
ชื่อภาษาอังกฤษ	Bachelor of Arts Program in Tourism

1.1 ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว)
ชื่อย่อภาษาไทย	ศศ.บ. (การท่องเที่ยว)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ	Bachelor of Arts (Tourism)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ	B.A. (Tourism)

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.3 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.3.1 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางการท่องเที่ยว ซึ่งสนองความต้องการในการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์ ให้ทัดเทียมนานาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งพัฒนาให้บัณฑิตมีความรอบรู้ในด้านการท่องเที่ยว และสามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

1.3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านการท่องเที่ยวเพื่อปฏิบัติงานในองค์กรด้านการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อปลูกฝังให้มีความคิดริเริ่ม มีกิจนิสัยในการค้นคว้าเรียนรู้ตลอดชีวิตปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยหลักการและเหตุผล อำนวยการและปฏิบัติการด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผนการปฏิบัติงาน การเนะงาน และการควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีคุณภาพ ซึ่งสามารถวัดผลงานนั้นได้ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกในจรรยาอาชีพ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคมตลอดจนดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

1.4 ระบบการศึกษา

1.4.1 การจัดการศึกษา

ใช้ระบบทวิภาค โดยในหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ ซึ่งหนึ่งภาคการศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการสอบ และภาคการศึกษาฤดูร้อน ใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 7 สัปดาห์ โดยให้มีระยะเวลาในการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

1.4.2 การคิดหน่วยกิต

1. รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็นการศึกษา 1 หน่วยกิต
2. รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็นการศึกษา 1 หน่วยกิต
3. การฝึกงาน ไม่น้อยกว่า 400 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)

1.5 หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	134	หน่วยกิต
------------------------------	------------	----------

โครงสร้างหลักสูตร

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	32	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาบูรณาการ	3	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3	หน่วยกิต

1.4	กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
1.5	กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.6	กลุ่มวิชาพลศึกษา	2	หน่วยกิต
2.	หมวดวิชาเฉพาะ	96	หน่วยกิต
2.1	กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	36	หน่วยกิต
2.2	กลุ่มวิชาชีพบังคับ	45	หน่วยกิต
2.3	กลุ่มวิชาชีพเลือก	15	หน่วยกิต
3.	หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

1.6 การประกันคุณภาพของหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

1.1 การบริหารการเรียนการสอน มีแผนการดำเนินการดังนี้

1.1.1 มีการจัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรและปรับแผนการเรียนให้เหมาะสม
ทุกภาคการศึกษา

1.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ต้องจัดทำแผนการ
สอน และมีการปรับปรุงทุกครั้งที่เปิดสอน

1.1.3 ในแต่ละรายวิชาเปิดโอกาสให้นักศึกษานอกที่มีประสบการณ์วิชาชีพใน
สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมาร่วมสอนเป็นอาจารย์พิเศษ หรือเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษรวมทั้งการนำ
นักศึกษาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

1.1.4 จัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้มี
กิจกรรมการสอนที่ประกอบด้วย

- การบรรยายและ/หรือปฏิบัติการ
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- การอภิปราย

1.1.5 ควบคุมการเรียนการสอนโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพของสาขาวิชา
ซึ่งจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบคุณภาพอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

1.1.6 การประเมินผลรายวิชา มีการประเมินผลในด้านต่างๆ คือ

- ประเมินความรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรม ในรูปของคะแนนจิตพิสัย
- ผลงานที่ได้รับมอบหมายได้แก่ รายงานและ/หรือการเสนอผลงาน
- ประเมินความรู้และทักษะโดยวิธีต่างๆ เช่น การสอบข้อเขียน การสอบ
ปากเปล่า การสอบปฏิบัติ ฯลฯ

1.1.7 การประเมินผลการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาทุกภาคเรียนเพื่อนำผลไปปรับปรุงกระบวนการสอนให้เหมาะสม

1.2 การติดตามและประเมินผลหลักสูตรโดย

1.2.1 มีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรทุกๆ 5 ปีโดยผู้ทรงคุณวุฒิสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.2.2 สาระสำคัญในการประเมินหลักสูตร ได้แก่

- โครงสร้างหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิต ที่เหมาะสมและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

- เนื้อหาของรายวิชามีความทันสมัย ตามสถานการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

1.3 การพัฒนาผู้เรียน มุ่งพัฒนาให้มีคุณลักษณะดังนี้

1.3.1 มีความรู้ครอบคลุมสอดคล้องและเป็นระบบในสาขาวิชาที่ศึกษา

1.3.2 เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่สามารถประยุกต์ใช้ประสบการณ์ที่ศึกษาไปพัฒนาปฏิบัติงานให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาชีพ

1.3.3 มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรับผิดชอบในวิชาชีพต่อชุมชน และสังคม

2. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ใช้ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนที่มีอยู่ในปัจจุบันและเสนอของบประมาณในการจัดซื้อเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา รวมทั้งใช้ทรัพยากรจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และสถานประกอบการภาคเอกชน เป็นต้น

3. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

3.1 มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำนักศึกษา สำหรับการวางแผนการเรียนการลงทะเบียน และอื่นๆ ในอัตราส่วน 1: 30

3.2 มีการปฐมนิเทศ ปฐมนิเทศ และการแนะแนวการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ

3.3 มีการจัดสรรเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา การประกันอุบัติเหตุ สวัสดิการรักษาพยาบาล และส่งเสริมให้มิงานทำเพื่อหารายได้ระหว่างศึกษา

3.4 มีการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตภายใน 1 ปี หลังจากบัณฑิตทำงานในสถานประกอบการเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงหลักสูตร

4. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

4.1 สำรวจความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

4.2 สำรวจความพึงพอใจในคุณภาพของบัณฑิตทั้งการเป็นผู้มีความรู้ในวิชาการ ความสามารถในการปฏิบัติวิชาชีพ ความเป็นผู้มีจริยธรรม คุณธรรม จรรยาบรรณ และการทำงานร่วมกัน ในหน่วยงานทุกปี

4.3 จัดให้ผู้เรียนมีการใช้เครื่องมือในวิชาชีพที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติ และมีความรู้ในหลักการสำคัญที่จะพัฒนางานโดยเครื่องมืออื่นๆ

4.4 สอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ต่อวิชาชีพและสังคมส่วนรวม ทั้งในและนอกห้องเรียน

4.5 มีรายวิชาที่มุ่งเน้น การทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยยึดถือจริยธรรม คุณธรรม บรรลุอยู่ในหลักสูตร

4.6 สนับสนุนการจัดและการร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

1.7 การพัฒนาหลักสูตร

1. มีการเพิ่มหรือปรับรายวิชาให้เหมาะสมอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีในสถานการณ์ปัจจุบัน

2. มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรทุก 5 ปี โดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 ความหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ดังนี้

วัชร ทรัพย์มี (2549) กล่าวว่า การติดตามผลการศึกษาเป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้วจะได้ข้อมูลให้ทางโรงเรียนทราบว่า นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วไปศึกษาต่อที่ใด ประกอบอาชีพหรือทำงานอะไร นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำงานหรือศึกษาต่อเพียงใด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นการศึกษาเชิงประเมินหลักสูตร และโปรแกรมว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติสมเจตนารมณ์ของ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานเพียงใด ผลจากการศึกษาจะ ช่วยในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชาญชัย อินทรประวัติ และคณะ (2539) กล่าวว่า เป็นการติดตามศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับ นักศึกษาที่ออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดบริการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาซึ่งจะเข้ามารับบริการศึกษาในรุ่นต่อไป

สฤพล และวอลควิสท์ (อ้างถึงใน สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตกรรณ, 2546) กล่าวว่า การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นวิธีการที่ทำให้ทราบถึงคุณภาพ และข้อบกพร่องของ ผู้สำเร็จการศึกษาค้นคว้าที่ได้จากการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จะเป็นข้อมูลและแนวทางในการ พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งตัวผู้บริหารและผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ อีกทั้งยังได้ทราบผลผลิตสถาบันที่ได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วด้วย

เชอร์ทเซอร์และสโตน (อ้างถึงใน อัศวรัตน์ ไชยสิทธิ์, 2543) กล่าวว่า การติดตามผล คือ วิธีการหนึ่งที่จะมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดว่า บุคคลมีการพัฒนาสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่จบ ไปแล้ว เขาสามารถเรียนรู้ เข้าใจหรือปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และมีการพัฒนาพลังสำเร็จ การศึกษาหรือไม่เพียงใด และการติดตามผลยังเป็นทางหนึ่งจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่างๆ ของเขา

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2512) ได้กล่าวถึงการติดตามผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาน่าจะ สนองตอบจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาเข้ากับสังคมและสถานที่ทำงาน
3. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา
4. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการสอน
5. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงบริการต่างๆ ในสถาบัน การศึกษา
6. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการให้บริการแนะแนวในสถาบันการศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชนและผู้ประกอบการ ซึ่งเป็น นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา

ในการเก็บข้อมูลเพื่อการติดตามผลนั้น อาจใช้การสัมภาษณ์หรือแบบสอบถามก็ได้ ซึ่งหากเลือกใช้แบบสอบถาม Froehlich (1959: 309) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบสอบถามไว้ดังนี้

1. แบบสอบถามจะต้องกะทัดรัดไม่รบกวนเวลาของผู้ตอบมากเกินไป
2. เนื้อหาของแบบสอบถามจะต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของสถานศึกษาโดยตรง และข้อมูลที่ได้อาจนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ลำบาก
3. ควรเน้นการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วเพราะข้อมูลส่วนนี้ จะหาได้ยากจากแหล่งอื่น

จากความหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สามารถสรุปความหมายได้ว่าเป็นการศึกษาติดตามนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วไปศึกษาต่อที่ใด ประกอบอาชีพหรือทำงานอะไร ที่ไหน สามารถนำความรู้ไปใช้ได้เพียงไร และประสบปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อนำผลจากการศึกษามาช่วยปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป

2.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามผล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการติดตามผล ดังนี้

อัครัตติ ไชยสิทธิ์ (2543: 11) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการติดตามผลสรุปว่าเพื่อทราบข้อสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนต้องประสบหลังจากออกจากโรงเรียนแล้วนำข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการประเมินผลปรับปรุง โครงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตรวจสอบสภาพความพร้อมของศิษย์เก่าในแง่ของงานหรือศึกษาต่อ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในปัจจุบัน ทราบความคิดเห็นของศิษย์เก่าเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สนองความต้องการของนักเรียนได้ดีที่สุดและได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการติดตามผลโดยสรุปได้ดังนี้ การติดตามมีจุดประสงค์ที่จะช่วยให้ผู้จบหลักสูตรการศึกษาออกไป สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ และการติดตามผลยังเป็นวิธีการที่จะได้ทราบถึงความต้องการของนักเรียนและจะได้ข้อมูลที่นำมาพิจารณาประกอบเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมจัดแผนการเรียนต่าง ๆ ให้เหมาะสมต่อไป

สร้อยทอง ศิริมงคล (อ้างถึงใน สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตกรรณ, 2546: 5) กล่าวว่า การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยมีจุดประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเกิดความรู้สึกรู้ว่าโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษายังเห็นความสำคัญของเขาอยู่ ทำให้เกิดความผูกพันต่อกัน และยินดีจะช่วยเหลือเมื่อสถาบันต้องการ

2. จะช่วยให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการประเมินหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานต่อไป

3. ทำให้ได้ข้อมูลมาใช้เป็นข้ออ้างอิงในการประกอบการตัดสินใจแก่นักศึกษาในปัจจุบันที่จะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

คณัฏ สุธิพนธ์ (2533: 12) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้
3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2520: 57) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของบริการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการในด้านต่างๆ ของนักเรียน
2. เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนวและหลักสูตรของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน ในการผลิตนักศึกษาเพื่อที่จะได้ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป
4. เพื่อศึกษาดูว่าผู้ที่สำเร็จออกไปแล้วประสบความสำเร็จการทำงานหรือไม่เพียงใด
5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี
6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิจัยในการแนะแนวต่อไป

จากวัตถุประสงค์ของการติดตามผล สามารถสรุปได้ว่า เป็นการตรวจสอบสภาพความพร้อมของบัณฑิตในแง่ของการทำงานหรือการศึกษาต่อ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในปัจจุบัน และทราบความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ของหลักสูตรให้สนองความต้องการ และสามารถนำข้อมูลมาประเมินการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3 ประโยชน์ของการติดตามผล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

เมตตา นพประดิษฐ์ (อ้างถึงอัมรติ ไซยสิทธิ์, 2543 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลผลิตพอสรุปได้ว่า ธรรมชาติของคนเมื่อทำงานเสร็จแล้ว ก็อยากจะทราบว่าผลงานนั้นเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ การตรวจสอบจะช่วยทำให้การทำงานในครั้งต่อไปพัฒนาดีขึ้นเรื่อยๆ ในการเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็เช่นเดียวกัน นับเป็นการตรวจสอบผลงานที่จะทำให้สถาบันการศึกษาได้ประเมินหลักสูตร ทราบถึงจุดดี จุดบกพร่อง ได้ทราบถึงปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของสังคมและของผู้สำเร็จการศึกษา

ชัยวิชญ์ ภูงามทอง (อ้างถึงใน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2545-2546 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลว่าเป็นการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การศึกษาเรื่องราวกับการทำงานหรือการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นว่าเขามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันของตนมากน้อยเพียงใดมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างอันเป็นการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้น นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผลว่าเขาประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนต่อหรือการทำงานอย่างไร

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2512) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลที่มีต่อบุคคลต่างๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษา การติดตามผลจะช่วยผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ให้ได้งานเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้นอกจากนั้นยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป
2. ผู้ให้คำปรึกษาการติดตามผล จะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนว และความสามารถ ของผู้ให้คำปรึกษา ผลที่ได้รับจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการที่จะพัฒนาปรับปรุงแก้ไขโครงการในอนาคตต่อไป
3. หน่วยบริการจัดหางาน การที่ได้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่ หน่วยบริการจัดหางานจะได้ใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้เข้าทำงาน ให้ได้งานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้คนมากที่สุด
4. ผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น แล้วยังจะได้ทราบเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ เช่น การปรับตัว และสังคม เป็นต้น

จากประโยชน์ของการติดตามผล สามารถสรุปได้ว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาช่วยให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษิตตาม

หลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงบริการต่างๆ ที่สถาบันจัดให้นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในนักศึกษารุ่นต่อไป

2.4 วิธีการในการดำเนินการติดตามผล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการในการดำเนินการติดตามผลไว้ดังนี้ อัมรุดดี ไชยสิทธิ์ (2543: 13-14) ได้กล่าวถึงวิธีการในการดำเนินการติดตามผลว่าจะต้องดำเนินการไปเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติ คือ

1. ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแผนงาน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนทางฝ่ายบริหารงานโรงเรียน ฝ่ายบริหารแนะแนว ผู้แทนจากชุมชน รวมทั้งนายจ้าง และผู้แทนนักเรียน
2. แสดงเหตุผลหรือความจำเป็นและกำหนดวัตถุประสงค์ในการติดตามผล
3. กำหนดวิธีการในการดำเนินงานและกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน
4. กำหนดระยะเวลาสำหรับการติดต่อกับบุคคลต่างๆ ซึ่งการติดต่อนี้ควรจัดทำเป็นระยะโดยสม่ำเสมอ เช่น ทำเป็นประจำทุกปี หรือทำเป็นระยะปีที่ 1 , 3 และปีที่ 5 เป็นต้น
5. คัดเลือกและกำหนดกลุ่มนักเรียน นายจ้างหรือบุคคลอื่นๆ ที่ทำการติดต่อเพื่อบริการติดตามผล
6. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานขององค์กรอื่นๆ เพื่อความรู้ในการดำเนินงาน
7. คัดเลือกและกำหนดตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งบุคคลลักษณะนี้ต้องมีเวลาในการดำเนินงาน และมีความเต็มใจที่จะทำงานนี้
8. จัดเตรียมหรือหาแบบฟอร์มที่จำเป็น สำหรับใช้ในการให้บริการนี้ควรจะได้กำหนดตกลงกันเสียก่อนว่าจะทำในด้านใดบ้าง จะใช้วิธีใด จะทำกับใคร จำนวนเท่าไร
9. กำหนดหน้าที่รับผิดชอบกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน กำหนดวันรายงานผลการดำเนินการติดตามผล
10. ดำเนินการติดต่อและบันทึกข้อมูลต่างๆ ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุผลสำเร็จ
11. จัดระเบียบสรุปและแปลความหมายของข้อมูลที่รวบรวมมาได้แล้วนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

สำหรับวิธีการในการติดต่อเพื่อการติดตามผลนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 3 วิธีการคือ

1. โดยวิธีเขียนเพื่อติดต่อกับตัวบุคคล ซึ่งรวมถึงแบบสอบถาม (Questionnaires) จดหมายส่วนตัว
2. โดยวิธีติดต่อเป็นส่วนตัว โดยการติดต่อทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ (Interviews) และโดยการสังเกต (Observation)

3. ด้วยการพบผู้ที่รู้จักอยู่แล้ว เช่น นายจ้าง บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และคนอื่นๆ ในโรงเรียน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530) กล่าวถึงองค์ประกอบของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไว้ว่า ผู้ทำการติดตามผลควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อรับผิดชอบโดยตรง
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลให้ชัดเจนว่าจะติดตามเพื่ออะไร เรื่องใด กลุ่มเป้าหมายในการติดตามคือใคร และจะดำเนินการอย่างไร
3. กำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ว่าจะเลือกใช้เครื่องมือชนิดใดจึงเหมาะสมที่สุด และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
4. ควรมีข้อมูลจากหลายแหล่ง และมีจำนวนมากพอสมควร เช่น ควรเก็บข้อมูลจากนักเรียนปัจจุบัน ศิษย์เก่า ทั้งที่สำเร็จการศึกษา และนักเรียนที่ออกกลางคัน และอาจติดตามจากบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ผู้ปกครอง คณะครูอาจารย์ และนายจ้าง เป็นต้น
5. ประสานงานหรือขอความร่วมมือจากหน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น บิดามารดา หรือผู้ปกครอง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน และนายจ้าง เป็นต้น
6. เสนอผลหรือสรุปผลที่ได้ไปยังบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะครูอาจารย์ คณะกรรมการแนะแนว ครูแนะแนว ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นต้น

ยุพา อุดมศักดิ์ (2515) กล่าวถึงการดำเนินการติดตามผลไว้ว่า ก่อนที่จะดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรจะได้วิเคราะห์หาคำตอบให้คำถาม 3 ข้อต่อไปนี้ก่อน คือ

1. ท่านได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ชัดเจนเพียงใด ในแง่ของพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่คาดหวังไว้เมื่อนักศึกษาเรียนจบหลักสูตรแล้ว กล่าวคือ
 - 1.1 บัณฑิตของท่าน มีความสามารถทำอะไรได้บ้างในสาขาวิชาชีพที่ได้จบออกมา
 - 1.2 บัณฑิตของท่าน มีคุณลักษณะแห่งการเป็นคนที่จะส่งเสริมการเป็นกำลังคนที่ดีอย่างไรบ้าง
2. วิชาการต่างๆ ที่กำหนดไว้และวิธีการสอนต่างๆ ช่วยทำให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายจริงหรือไม่เพียงใด
3. ท่านได้ประเมินผลขั้นสุดท้ายก่อนบัณฑิตแต่ละคนจากท่านไปด้วยวิธีไหน และได้ผลอย่างไรเมื่อสามารถตอบคำถามทั้ง 3 คำถามนี้แล้ว จึงเริ่มดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถติดตามผลได้ 3 ทาง คือ

1. ติดตามจากผู้สำเร็จการศึกษาไปแต่ละท่าน แล้วแต่จะกำหนดรุ่น
2. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
3. หน่วยงานที่คาดว่าจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่

เอกราช อุดระ (2520) ได้สรุปถึงแนวทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีวิธีการที่นิยมกันอยู่ 3 แนวทาง คือ

1. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาและตัวผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งการศึกษาแบบนี้เป็นการวิจัยแบบกว้างๆ สอบถามความคิดเห็นในหลายเรื่อง เช่น ความรู้ ความสามารถในการสอน ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั่วไป และบุคลิกภาพในการเป็นครู นอกจากนี้ยังสอบถามความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษามาด้วย

2. การติดตามผล โดยศึกษารายละเอียดของหลักสูตร เน้นหนักในรายวิชาโดยสอบถามความคิดเห็นเฉพาะตัวผู้สำเร็จการศึกษาเพียงด้านเดียว การติดตามผลแบบนี้มุ่งที่จะวิเคราะห์หลักสูตรว่า แต่ละวิชาจะต้องปรับปรุงเนื้อหาอะไรอย่างไร จัดว่าเป็นการวิจัยที่แคบกว่าแบบแรก

3. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานเพียงด้านเดียวเป็นการวิจัยที่แคบและมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานที่ต้องการทราบผลในบางประการเท่านั้น ซึ่งการติดตามผลในแบบนี้มีไม่มากนัก

จากวิธีการในการดำเนินการติดตามผล สามารถสรุปได้ว่า การติดตามผลต้องประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ กลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา การขอความร่วมมือ และการสรุปผลที่ได้จากการติดตามผล

2.5 เทคนิคการติดตามผล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการติดตามผลไว้ดังนี้

เอกราช อุดระ (อ้างใน วลัยพร ศรีเชียงราย, 2545) ได้กล่าวถึงเทคนิคการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ ว่ามีการปฏิบัติอยู่ 3 วิธี คือ

1. ศึกษาติดตามโดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็น ทั้งผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษากับตัวผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการศึกษาแบบกว้างๆ ทั่วไป

2. ศึกษาติดตาม โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นเฉพาะตัวผู้สำเร็จการศึกษาเพียงด้านเดียว เป็นการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรเน้นหนักในรายวิชา

3. ศึกษาติดตาม โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานเพียงด้านเดียว เป็นการศึกษาเพื่อทราบผลในบางจุดเท่านั้น จึงเป็นการศึกษาที่แคบและมีไม่มากนัก

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า เทคนิคในการติดตามผลนั้น นอกจากจะเป็นการสอบถามความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ยังสามารถสอบถามได้ทั้งผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษากับตัวผู้สำเร็จการศึกษาเอง หรือสอบถามจากผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานเพียงด้านเดียวก็ได้

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาพร ปัญญาแก้ว (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผลบัณฑิตศึกษาของ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และประเมินคุณภาพของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2539-2546 จำนวน 164 คน รวมทั้งเพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตต่อคณะ/สาขาวิชา โดยการส่งแบบสอบถามไปยังบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตอยู่ในสถานภาพทำงานร้อยละ 97.47 ศึกษาต่อร้อยละ 2.53 บัณฑิตส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับขณะศึกษาอยู่ในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อตัวบัณฑิต อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สิ่งที่บัณฑิตเห็นว่าคณะควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมให้มีเนื้อหาที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้งานได้จริง และเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ หรืองานวิจัยที่น่าสนใจ ทักษะของบัณฑิตที่มีต่อคณะ/สาขาวิชาที่บัณฑิตได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในด้านอาจารย์ ตำรา สื่ออุปกรณ์การเรียนสอน บัณฑิตเห็นว่า อาจารย์ในสาขาวิชามีความเป็นที่น่าสนใจและเป็นตัวอย่างที่ดี มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อนักศึกษา และมีความพยายามในการที่จะทำให้นักศึกษามีคุณภาพ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนความเชี่ยวชาญในด้านความรู้และประสบการณ์ทางสาขาวิชาของอาจารย์ และความพร้อมด้านตำรา เอกสาร และสื่ออุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก บัณฑิตได้รับการยอมรับในด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด การยอมรับในด้านทักษะในการปฏิบัติงานในคลินิก ด้านวิชาการ การแก้ไขปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ การมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก สิ่งที่บัณฑิตต้องการให้สาขาวิชาที่ตนเองได้ศึกษาแล้วมีความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิชาการ ทักษะการปฏิบัติงานในทางคลินิก เทคโนโลยีและวิทยาการที่เป็นปัจจุบัน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ตลอดจนแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่เหมาะสมเพียงพอแก่จำนวนนักศึกษา

แสวง ทาวดี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 คณะวิชาอุตสาหกรรมเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืน ได้แก่

ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 คณะวิชา
อุตสาหกรรมเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน ที่สำเร็จการศึกษา 2541-2544 จำนวน 46
คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 11 คน อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 9 คน รวม 66 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา
ผู้สำเร็จการศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีงานทำ มีบางส่วนที่ศึกษาต่อ ส่วนน้อย
ที่ไม่มีงานทำ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อได้ศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และสถาบันราชภัฏในสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร และอุตสาหกรรม
เกษตร ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้
ทำงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระ และทำงานบริษัท ธุรกิจห้างร้าน ผู้สำเร็จการศึกษาได้ให้
ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาพื้นฐาน
หมวดวิชาชีพ วิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก วิชาเลือกเสรี และการฝึกงาน/โครงการ/
โครงการวิชาชีพ โดยรวมมีความเหมาะสมมาก สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาที่นำไปใช้
ในการปฏิบัติงาน ศึกษาต่อ และความเหมาะสมของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมี
ความเห็นโดยรวมในระดับมาก โดยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการสอนเพิ่มเติมในหมวดวิชาชีพ
หมวดวิชาชีพพื้นฐาน หมวดวิชาชีพเลือก และหมวดวิชาชีพเฉพาะ เช่น เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทาง
อุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารคอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต ภาษา
อังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์แลชีวะเคมี และมีการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในด้าน
งานนอกสถานที่ การฝึกอบรมทางด้านวิชาการ และการประกอบอาชีพอิสระ

ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน
ด้านวิชาการ และคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งคุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นสอดคล้องกันคือ ความมีมนุษย
สัมพันธ์ ความรับผิดชอบในหน้าที่ (ต่อการเรียน) หรืองานที่ได้รับมอบหมาย การมีกิริยามารยาท
ในการแสดงออก เช่น สุภาพอ่อนโยน อ่อนน้อม ถ่อมตน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเชื่อมั่นใน
ตนเอง โดยมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันคือ ควรมีการสอนด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีใหม่ ๆ
ด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านอุตสาหกรรมเกษตร วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์
และวิชาภาษาอังกฤษ วิชาคอมพิวเตอร์ ควรมีการปรับปรุงด้านความกล้าแสดงออก ความเชื่อมั่น
ในตนเอง และความกระตือรือร้น

บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2537 และ 2538 จำนวน 12 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองได้รับประโยชน์จากประสบการณ์ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุด ในด้านความพร้อมด้านตำราเอกสาร พบว่า บัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ เห็นว่าสาขาวิชามีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์เห็นว่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนคณะเทคนิคการแพทย์และคณะพยาบาลศาสตร์เห็นว่อยู่ในระดับน้อย สำหรับความพร้อมด้านสื่ออุปกรณ์ บัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเศรษฐศาสตร์ เห็นว่า สาขาวิชามีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยในขณะที่คณะเทคนิคการแพทย์และคณะพยาบาลศาสตร์ เห็นว่อยู่ในระดับมาก สำหรับคณะวิศวกรรมศาสตร์เห็นว่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนคณะอื่นๆ คือ คณะทันตแพทย์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ เห็นว่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านความสามัคคีของอาจารย์พบว่า บัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์เห็นว่ อาจารย์ในสาขาวิชามีความสามัคคีในระดับมาก คณะพยาบาลศาสตร์ อยู่ในระดับค่อนข้างดี คณะวิศวกรรมศาสตร์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่มีบัณฑิต 6 คณะ คือ คณะทันตแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ ที่เห็นว่ความสามัคคีของอาจารย์ในสาขาวิชาไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ส่วนอีก 3 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ เห็นว่อยู่ในระดับปานกลาง จึงกล่าวได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาในช่วงปี 2533-2538 ได้นำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษากระบวนวิชาบังคับในวิชาเอกไปใช้ในการทำงาน และชีวิตความเป็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสอดแทรกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ และหลักการบริหารจัดการในการเรียนการสอนโดยผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับในการทำงาน

รัชณี งามวิชา และคณะ (2547: 36-40) ศึกษาเรื่อง ภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ รุ่นปีการศึกษา 2545 และ 2546 พบว่า บัณฑิตที่ได้ทำการสำรวจส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 40.5 มีเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 รองลงมามีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 27.1 เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.01-3.50 ร้อยละ 23.0 และระหว่าง 3.51-4.00 ร้อยละ 9.3 ตามลำดับ ในส่วนของภาวะการมีงานทำของบัณฑิต พบว่า ร้อยละ 71.1 ของบัณฑิตที่ได้สำรวจเป็น ผู้ที่มีงานทำ ทั้งนี้ในจำนวนของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว มีร้อยละ

26.5 ที่มีงานทำก่อนที่จะมาศึกษาที่วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ในส่วนของเวลาที่ใช้ในการหางานทำครั้งแรกภายหลังจากสำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1-3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 35.11 รองลงมาเป็นผู้ที่ได้งานทำทันทีหลังจากสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 19.56 ขณะที่ผู้ใช้เวลาในการหางานมากกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 18.22 เมื่อพิจารณาถึงประเภทของงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันของบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 80.44 ที่เหลือเป็นงานชั่วคราวและงานเสริม อาชีพหลัก ร้อยละ 16.44 และ 1.78 ตามลำดับ ทั้งนี้องค์กรที่บัณฑิตได้ทำงานเป็นบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.56 รองลงมาเป็นหน่วยงานราชการ ร้อยละ 16.47 และธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 7.99 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า ลักษณะงานที่บัณฑิตทำอยู่ใน ปัจจุบันยังไม่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา คิดเป็นร้อยละ 53.36 ที่เหลือร้อยละ 46.64 ได้ทำงานที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้งานทำส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 29.6 มีรายได้ระหว่าง 8,000-10,000 บาท ใกล้เคียงกับผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 8,000 บาท ซึ่งมีร้อยละ 25.4 ทั้งนี้ มีผู้ที่มีรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.2 ในส่วนของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน มีสาเหตุด้วยกันหลายประการ คือ ร้อยละ 12.7 อยู่ระหว่างรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 6.9 ยังหางานทำไม่ได้ และร้อยละ 4.5 ยังไม่ประสงค์จะทำงาน

พรรณิ แฝงกุล และอริย์ วชิรวรการ (2542: (1-4)) ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานในทักษะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับในด้านคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งในทักษะทั้งของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชา ก็มีความเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากสำหรับในด้านบุคลิกภาพนั้น ในทักษะของบัณฑิตส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากแต่ในทักษะของผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ ในภาพรวมในทักษะของบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาพบว่ามีความสัมพันธ์สอดคล้องกันในปริมาณน้อยมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ ในทักษะของบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชา พบว่าบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ ทั้งในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ บุคลิกภาพ และคุณธรรมในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการติดตามผลและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตศิลปศาสตร หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขา การโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษตั้งแต่ปีการศึกษา 2553-2555 จำนวน 144 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (0.05)

แทนสูตรเพื่อหาขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{144}{1+144(0.05)^2}$$

$$n = 105.88$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเท่ากับ 105.88 คน โดยเก็บข้อมูลจำนวน 106 ชุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และโทรสาร โดยแบ่งประเด็นเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต เป็น 5 ระดับดังนี้

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อยที่สุด

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อย

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปานกลาง

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมาก

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมากที่สุด

3. วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบการติดตามผลและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

3.3 นำแบบทดสอบมาตรวจสอบความเหมาะสม และตรวจสอบหาความแม่นยำเนื้อหาของข้อคำถาม

3.4 นำแบบทดสอบ ไปทดลองใช้จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก

3.5 ปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์สำหรับการเก็บรวบรวมกับกลุ่มประชากร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 รับแบบทดสอบคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการเขียนข้อความ และเลือกคำตอบดำเนินการวิเคราะห์เป็นเชิงบรรยายสรุปเนื้อหา และคำนวณค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ SD. โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ยใช้มาตราการวัดลิเคิร์ต (Likert Type Scale) สามารถจำแนกได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยวิเคราะห์สาระสำคัญ

5. ขั้่นนำเสนอผลการศึกษา

นำเสนอการศึกษาวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ มีตารางประกอบ

บทที่ 4

ผลวิเคราะห์

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ได้กำหนดสัญลักษณ์ดังนี้

N แทน ผู้ประกอบการ/นายจ้างของบัณฑิตศิลปศาสตร์ หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

SD. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่ง จำนวนรับคืน และร้อยละ

จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่ง	จำนวนรับคืน	ร้อยละ
106	104	98.11
รวม	104	98.11

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว โดยการส่งแบบสอบถามไปยังบัณฑิต จำนวน 106 ฉบับ ได้รับคืนมา 104 ฉบับ ซึ่งพบว่า บัณฑิตอยู่ในสถานภาพทำงานร้อยละ 98.11 และจำนวน 2 ฉบับ ไม่ได้ส่งคืนมาเนื่องจากบัณฑิตศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 1.89

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 ลักษณะของหน่วยงาน

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
-หน่วยงานราชการ	3	2.88
-บริษัทเอกชน	78	75.01
-รัฐวิสาหกิจ	2	1.92
-ธนาคาร/สถาบันการเงิน	3	2.88
-ธุรกิจส่วนตัว	18	17.31
รวม	104	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีรายละเอียดลักษณะของหน่วยงานในการทำงานบริษัทเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 75.01 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 17.31 หน่วยงานราชการและธนาคาร / สถาบันการเงิน ในสัดส่วนเท่ากันร้อยละ 2.88 และรัฐวิสาหกิจร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$(\bar{X})$	SD.	แปลผล
-ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.44	0.555	มาก
-ด้านความรู้	4.03	0.626	มาก
-ด้านทักษะทางปัญญา	4.12	0.607	มาก
-ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.12	0.620	มาก
-ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	0.615	มาก
-ด้านทักษะปฏิบัติ	4.13	0.622	มาก
-ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต	4.13	0.652	มาก
รวม	4.15	0.625	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$ และ $SD. = 0.625$) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นด้านคุณธรรม จริยธรรมสูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.44$ และ $SD. = 0.555$) รองลงมาคือ ด้านทักษะปฏิบัติและด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตในสัดส่วนเท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.13$ และ $SD. = 0.622$, $SD. = 0.652$) ด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในสัดส่วนเท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.12$ และ $SD. = 0.607$, $SD. = 0.620$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.11$ และ $SD. = 0.615$) และด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.03$ และ $SD. = 0.626$) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.652 - 0.555 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน

ซึ่งรายละเอียดความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่างๆ ปรากฏในตารางที่ 4 – 10 ดังนี้

ตารางที่ 4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	SD.	แปลผล
-ความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.47	0.502	มาก
-ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อน้ำที่	4.31	0.627	มาก
-ความอดทน อดกลั้น ขยัน อดสาหะในการทำงาน	4.38	0.527	มาก
-ความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.50	0.591	มาก
-การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	4.54	0.500	มากที่สุด
รวม	4.44	0.555	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$ และ $SD. = 0.555$) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นด้านการประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีสูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.54$ และ $SD. = 0.500$) รองลงมาคือด้านความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.50$ และ $SD. = 0.591$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.47$ และ $SD. = 0.502$) ด้านความอดทน อดกลั้น ขยัน อดสาหะในการทำงาน ($\bar{X} = 4.38$ และ $SD. = 0.527$) และด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อน้ำที่ ($\bar{X} = 4.31$ และ $SD. = 0.627$) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.627 - 0.500 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านคุณธรรม จริยธรรมใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 5 ด้านความรู้

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	SD.	แปลผล
-ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์ความรู้/ข่าวสารใหม่ ๆ ทันต่อเหตุการณ์	4.11	0.643	มากที่สุด
-ความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ	3.92	0.649	มาก
-ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไป ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์	4.14	0.614	มาก
-ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วย วิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ	3.95	0.629	มาก
-ความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับ ความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.01	0.574	มาก
รวม	4.03	0.626	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$ และ $SD. = 0.626$) ซึ่งด้านความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์สูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.14$ และ $SD. = 0.614$) รองลงมาคือ มีระดับความคิดเห็นด้านความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์ความรู้/ข่าวสารใหม่ ๆ ทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X} = 4.11$ และ $SD. = 0.643$) ด้านความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.01$ และ $SD. = 0.574$) ด้านความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.95$ และ $SD. = 0.629$) และด้านความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.92$ และ $SD. = 0.649$) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.649 - 0.574 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านความรู้ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 6 ด้านทักษะทางปัญญา

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	SD.	แปลผล
-ความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ	4.19	0.624	มาก
-ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	4.11	0.643	มาก
-ความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	4.12	0.586	มาก
-มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอดองค์ความรู้จากความรู้เดิมได้	4.04	0.597	มาก
-ความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.586	มาก
รวม	4.12	0.607	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$ และ $SD. = 0.607$) ซึ่งมีระดับความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบสูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.19$ และ $SD. = 0.624$) รองลงมาคือด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องในสัดส่วนเท่ากัน ($\bar{X} = 4.12$ และ $SD. = 0.586$) ด้านความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.11$ และ $SD. = 0.643$) และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอดองค์ความรู้จากความรู้เดิมได้ ($\bar{X} = 4.04$ และ $SD. = 0.597$) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.643 - 0.586 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านทักษะทางปัญญาใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 7 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	SD.	แปลผล
-ความสามารถในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.559	มาก
-ความเป็นผู้นำ ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม	3.98	0.653	มาก
-ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.553	มาก
-ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ	4.11	0.643	มาก
-ความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ที่พึงมีต่อตนเองและสังคม	4.14	0.614	มาก
-มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การรักษาภาพแวดล้อม	4.18	0.679	มาก
รวม	4.12	0.620	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$ และ $SD. = 0.620$) ซึ่งด้านความสามารถในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.19$ และ $SD. = 0.559$) รองลงมาคือมีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การรักษาภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.18$ และ $SD. = 0.679$) ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.15$ และ $SD. = 0.553$) ด้านความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ที่พึงมีต่อตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.14$ และ $SD. = 0.614$) ด้านความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.11$ และ $SD. = 0.643$) และความเป็นผู้นำ ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.98$ และ $SD. = 0.653$) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.679 - 0.553 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 8 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	$(\bar{X})$	SD.	แปลผล
-ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ	4.119	0.643	มาก
-ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.98	0.539	มาก
-ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้ง การพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้ สัญลักษณ์	4.25	0.653	มาก
-ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	4.09	0.566	มาก
-ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน แสวงหาข้อมูล/การนำเสนองาน/การปฏิบัติงานให้ บรรลุเป้าหมาย	4.11	0.643	มาก
รวม	4.11	0.615	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$ และ $SD. = 0.615$) ซึ่งความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 4.25$ และ $SD. = 0.653$) รองลงมาคือความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแสวงหาข้อมูล/การนำเสนองาน/การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายในสัดส่วนเท่ากันระดับสูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.11$ และ $SD. = 0.643$) ด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ($\bar{X} = 4.09$ และ

SD. = 0.566) และความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงาน ($\bar{X}$ = 3.98 และ SD. = 0.539) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.653 - 0.539 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 9 ด้านทักษะปฏิบัติ

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	SD.	แปลผล
-ความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมาปฏิบัติงานได้จริง	4.26	0.540	มาก
-ความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	4.02	0.630	มาก
-ความสามารถในการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.97	0.675	มาก
-ความสามารถในการสอนงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.11	0.643	มาก
-มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน	4.27	0.565	มาก
รวม	4.13	0.622	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาด้านทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13 และ SD. = 0.622) ซึ่งมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานสูงสุดคือ ($\bar{X}$ = 4.27 และ SD. = 0.565) รองลงมาคือความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมาปฏิบัติงานได้จริง ($\bar{X}$ = 4.26 และ SD. = 0.540) ความสามารถในการสอนงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.11 และ SD. = 0.643) และความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ($\bar{X}$ = 4.02 และ SD. = 0.630) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.675 - 0.540 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านทักษะปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 10 ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	SD.	แปลผล
-ความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพ	4.27	0.565	มาก
-ความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	4.15	0.665	มาก
-ความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน	4.04	0.702	มาก
-ความสามารถในการคิดค้นแนวปฏิบัติ/นวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ	4.05	0.651	มาก
รวม	4.13	0.652	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$ และ $SD. = 0.652$) ซึ่งความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพสูงสุดคือ ($\bar{X} = 4.27$ และ $SD. = 0.565$) รองลงมาคือความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.15$ และ $SD. = 0.665$) ความสามารถในการคิดค้นแนวปฏิบัติ/นวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.05$ และ $SD. = 0.651$) และความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน ($\bar{X} = 4.04$ และ $SD. = 0.702$) ตามลำดับ

สำหรับการกระจายคะแนนของข้อมูลนั้น จะพิจารณาจากค่าคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.702 - 0.565 แสดงว่ามีการกระจายคะแนนน้อย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อการผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาการท่องเที่ยวด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

-ควรเพิ่มทักษะด้านคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์เนื่องจากปัจจุบันได้รับความนิยมสูงในภาคธุรกิจ

-บัณฑิตสามารถนำความรู้ความสามารถมาปรับใช้ในการทำงานได้ดี

-มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ดี อดทน มีความรับผิดชอบสูง และมีความเสียสละ

-ตั้งใจทำงาน เข้าใจและปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี ซื่อสัตย์ และกล้าแสดงออก

-มีภาวะผู้นำที่โดดเด่น มั่นใจในการปฏิบัติงาน และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

-เพิ่มการเรียนรู้ในภาษาที่ 3 โดยเน้นทักษะการพูด ซึ่งจะได้เปรียบในการทำงานมากขึ้น

-ต้องสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในด้านการปฏิบัติงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการติดตามผลและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตศิลปศาสตร หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขา การโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553-2555 จำนวน 144 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (0.05)

แทนสูตรเพื่อหาขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{144}{1+144(0.05)^2}$$

$$n = 105.88$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเท่ากับ 105.88 คน โดยเก็บข้อมูลจำนวน 106 ชุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และโทรสาร โดยแบ่งประเด็นเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตเป็น 5 ระดับดังนี้

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อยที่สุด

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อย

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปานกลาง

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมาก

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมากที่สุด

3. วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบการติดตามผลและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

3.3 นำแบบทดสอบมาตรวจสอบความเหมาะสม และตรวจสอบหาความแม่นยำตรงเนื้อหาของข้อคำถาม

3.4 นำแบบทดสอบ ไปทดลองใช้จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก

3.5 ปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์สำหรับการเก็บรวบรวมกับกลุ่มประชากร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 รับแบบทดสอบคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการเขียนข้อความ และเลือกคำตอบดำเนินการวิเคราะห์เป็นเชิงบรรยายสรุปเนื้อหา และคำนวณค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ SD. โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ยใช้มาตราการวัดลิเคิร์ต (Likert Type Scale) สามารถจำแนกได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยวิเคราะห์สาระสำคัญ

5. นำเสนอผลการศึกษา

นำเสนอการศึกษาวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ มีตารางประกอบ

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีงานทำ มีเพียงบางส่วนที่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการของหน่วยงานบริษัทเอกชนมากที่สุด รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว หน่วยงานราชการ ธนาคาร / สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ/ นายจ้างมีความคิดเห็นต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมทุกด้านระดับมาก โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเห็นว่าบัณฑิตมีความประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริต และที่สำคัญบัณฑิตเคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความอดทน มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ด้านทักษะปฏิบัติและด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต มีความเห็นว่าบัณฑิตมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีความสามารถในการคิดค้นแนวปฏิบัติ/นวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความเห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการทำงาน การแก้ไขปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่พึงมีต่อตนเองและสังคม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถในการใช้ภาษา การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาข้อมูล และด้านความรู้ มีความเห็นว่าบัณฑิตสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสมตามหลักวิชาชีพได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

บัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีงานทำ มีเพียงบางส่วนที่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในหน่วยงานบริษัทเอกชนมากที่สุด รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว หน่วยงานราชการธนาคาร / สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ สำหรับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/ นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวนั้น บัณฑิตมีความตั้งใจทำงาน เข้าใจและปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี มีความซื่อสัตย์ และกล้าแสดงออก รวมทั้งมีภาวะผู้นำที่โดดเด่น มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่อต้องเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ในภาวะคับขัน แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษารู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ รู้จักช่วยเหลือตนเอง และให้โอกาสตนเองในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่สำคัญรู้จักการนำหลักทฤษฎีที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้กับ

งานได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะทำให้บัณฑิตมีความก้าวหน้าในอาชีพการงานในอนาคตได้ และหลักสูตรจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการผลิตบัณฑิต เพราะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงทิศทางการจัดการเรียนการสอน ส่วนผลผลิตคือตัวบัณฑิตที่ออกไปสู่สังคม ดังนั้นหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ จึงควรให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตของสังคมและตลาดแรงงาน สอดคล้องกับจรัส สุวรรณเวลาและคณะ (2540) ได้กล่าวไว้ว่า ในหลักสูตรจะมีสาขาวิชาพื้นฐานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพนั้นๆ โดยมุ่งให้มีหลักที่สามารถนำไปใช้ปรับตนปรับวิชาการตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ กับมีสาขาวิชาชีพเฉพาะที่มุ่งสร้างความสามารถในการประกอบวิชาชีพนั้นๆ นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปเพื่อให้เป็นผู้รู้กว้างเพียงพอที่จะใช้ชีวิตในฐานะผู้ได้รับการศึกษาดีแล้วได้ ตลอดจนต้องสร้างคุณธรรมของนักวิชาการเพื่อให้มีคุณธรรมไปกำกับพลังความรู้ การผลิตบัณฑิตเป็นหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งหากสถาบันใดสามารถสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมและตลาดแรงงานย่อมถือเป็นข้อได้เปรียบ คุณภาพของบัณฑิตขึ้นอยู่กับโครงสร้างของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถาบัน โดยเนื้อหาของหลักสูตรต้องทันสมัย และสอดคล้องกับภาวะความต้องการของสังคม อีกทั้งต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมและพัฒนานักศึกษาในทุกด้าน นอกจากนั้น สถาบันต้องตระหนักและคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนสำคัญในการผลิตบัณฑิต อาทิ คุณภาพของอาจารย์ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้ประกอบการ/ นายจ้าง มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าบัณฑิตควรเพิ่มการเรียนรู้ในภาษาที่ 3 โดยเน้นทักษะการพูด ซึ่งจะทำให้บัณฑิตได้เปรียบในการทำงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ (2542) ได้ทำการวิจัย เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 คณะวิชาอุตสาหกรรมเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองได้รับประโยชน์จากประสบการณ์ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุด และมีการนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษากระบวนการวิชาบังคับในวิชาเอกไปใช้ในการทำงาน และชีวิตความเป็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสอดแทรกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ และหลักการบริหารจัดการในการเรียนการสอนโดยผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับในการทำงาน อีกทั้งในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ผู้ประกอบการ / นายจ้างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการเพิ่มทักษะด้านคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ จะสามารถสร้างความได้เปรียบให้แก่บัณฑิตได้เนื่องจากปัจจุบันได้รับความนิยมสูงในภาคธุรกิจ สอดคล้องกับอดุลย์ วิริยะเวชกุล

(2541) กล่าวว่าการศึกษในปัจจุบันเน้นด้านภาษาและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นสิ่งสำคัญ ดังจะเห็นได้จากแนวความคิดในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีที่สุดประการหนึ่งคือ ความรู้ความสามารถเพราะการศึกษาในปัจจุบันเน้นด้านภาษาและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นสิ่งสำคัญดังจะเห็นได้จากแนวความคิดในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีที่สุด ประการหนึ่งคือ ความรู้ความสามารถที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความจำเป็นต้องมีภายใต้ เงื่อนไข ของความเจริญก้าวหน้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน และสภาพปัญหาแล้ว (2548) ศึกษาเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กล่าวว่าคณะควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมให้มีเนื้อหาที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้งานได้จริง และเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ หรืองานวิจัยที่น่าสนใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. บัณฑิตควรศึกษาถึงรูปแบบการดำเนินงานของสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการทำงานในสถานที่นั้นๆ
2. เนื่องจากบัณฑิตส่วนใหญ่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการทำงานจึงควรส่งเสริมการเรียนการสอนและ/ฝึกอบรมภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาทั้งทักษะการฟัง อ่าน พูด และเขียน เพื่อห้สามารถนำไปใช้ในการทำงานในอนาคต
3. หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวควรจัดให้มีการทบทวนการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงเพื่อเพิ่มเติมในเรื่องของการวางแผน หรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน ด้านภาวะผู้นำด้านความรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ และด้านการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน
4. หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวควรจัดให้มีการนิเทศศึกษาย่เก่าที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อจะได้ทราบที่อยู่ที่สามารถติดต่อกับศิษย์เก่าได้ สะดวกต่อการติดต่อขอข้อมูลต่างๆ ทำให้ทราบความเป็นอยู่ของศิษย์เก่า ตลอดจนคณะศิลปศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยมีโอกาสได้ติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารกับศิษย์เก่า เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดี ก่อให้เกิดการสร้างสรรคอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดทำวิจัยเรื่องการติดตามผลสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คณะศิลปศาสตร์
2. ควรมีการทำวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร การจัด
การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ และการให้บริการ
ในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ และงานรับสมัคร
นักศึกษาใหม่ต่อไป

บรรณานุกรม

- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. (2540). **บนเส้นทางอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย อินทรประวัติ และคณะ. (2539). **รายงานการวิจัยสถาบันเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัย**
- ดวงเดือน เทศวานิช. (2548). **การประเมินหลักสูตรและติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**. รายงานการวิจัย วิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- คณัย สุทธิพงษ์. (2533). **การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาการ โรงแรมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร.
- บุญจิตต์ ณ ลำเลียง. (2512). **การสำรวจการทำงานของบัณฑิตทางการศึกษา ปีการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนา.
- บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ. (2542). **การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรณี แ่งกุล และอารีย์ วชิรวรการ. **รายงานการวิจัยการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.
- ยุพา อุดมศักดิ์. (2515). **ข้อคิดในการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร**, วารสารสภาการศึกษา **แห่งชาติ**. 7 : 13 -14 ; พฤศจิกายน 2515.
- ราชภัฏสวนดุสิต, มหาวิทยาลัย. **กองนโยบายและแผน**. (2551) **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565)**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- รัชนี งามวิชา และคณะ. (2547). **ภาวะ การมีงานทำและความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ รุ่นปีการศึกษา 2545 และ 2546**. งานวิจัยของคณะบริหารธุรกิจวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วลัยพร ศรีเชียงราย. (2545). **การติดตามผลบัณฑิตระดับปริญญาโทของคณะศึกษาศาสตร์**, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชร ทรัพย์มี. (2549). **ทฤษฎีให้การปรึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิลปศาสตร์, คณะ. (2551). **หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว**. มปท.
- สงวน สิทธิเลิศอรุณ. (2530). **การติดตามผล และการวิจัยเพื่อแนะแนว**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). **วิธีวิทยาการประเมินการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. (2520). **จิตวิทยาการแนะแนว**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษร
บัณฑิต.
- สุภาพร ปัญญาแก้ว. (2548). **การติดตามผลระดับบัณฑิตศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์**,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสาวลักษณ์ สมบูรณ์ผล. (2543). **การติดตามศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
เชียงใหม่สายสังคมศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แสวง ทาวดี. (2540). **การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง พุทธศักราช 2540**, คณะวิชาอุตสาหกรรมเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
ลำพูน.
- สำนักวิจัย, สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2547). **การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต**
- สำนักวิจัยและบริการวิชาการ, สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการในพระบรมราชูปถัมภ์. (2546).
**การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการใน
พระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2544-2545**. ปทุมธานี: สำนักวิจัยและบริการวิชาการ
สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2541). **ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เอกราช อุดระ. (2520). **การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอก
อุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อัครัตติ ไชยสิทธิ์. (2543). การติดตามผลผลิตของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ในสถานศึกษาสามัญและสายอาชีพ ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา. [online].
 สาระสังเขปจาก
[http://libbib.odi.stou.ac.th/vtlscgi/vtls.web.gateway?authority=032949480&conf=](http://libbib.odi.stou.ac.th/vtlscgi/vtls.web.gateway?authority=032949480&conf=120000)
 120000. [23 มีนาคม 2547].

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ - นามสกุล

นางกุลดาร่า เพียรเจริญ

Mrs. Kuldara Peanjaroen

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปริญญาโท

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยทักษิณ

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวภัทราพร ทิพย์มงคล

Miss Pattraporn Tipmongkol

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

ศิลปศาสตรบัณฑิต (การโรงแรมและการท่องเที่ยว) มหาวิทยาลัยสยาม

ปริญญาโท

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว)

มหาวิทยาลัยนเรศวร

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

แบบสอบถามการติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตการเรียนการสอน

หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

คำชี้แจง

1. แบบสำรวจฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิต

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2. ขอให้ผู้ตอบแบบสำรวจพิจารณารายละเอียดข้อความ การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวในระดับใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในข้อความระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยฯ ที่ตรงกับความเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์ดังนี้

1 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อยมาก / ไม่บ่อยเลย

2 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อย / ไม่บ่อย

3 หมายถึง ความคิดเห็นระดับปานกลาง / บ่อย

4 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมาก / บ่อยมาก

5 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมากที่สุด / บ่อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ☐ หน้าข้อความให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับหน่วยงาน/ตัวท่าน

1. ชื่อหน่วยงาน

.....

ที่อยู่

.....

.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... E-Mail.....

2. ลักษณะของหน่วยงาน

☐ หน่วยงานราชการ

☐ บริษัทเอกชน

☐ รัฐวิสาหกิจ

☐ ธนาคาร/สถาบันการเงิน

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับลักษณะของบัณฑิตมากที่สุด
เพียงคำตอบเดียว

ท่านคิดว่าบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะ/พฤติกรรม
ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ?

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1. ความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ					
2. ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่					
3. ความอดทน อดกลั้น ขยัน อดสาหะในการทำงาน					
4. ความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
5. การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี					
2. ด้านความรู้					
6. ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์ความรู้/ข่าวสารใหม่ ๆ ทันท่วงทีเหตุการณ์					
7. ความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ					
8. ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์					
9. ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ					
10. ความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5	4	3	2	1
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
11. ความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ					
12. ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น					
13. ความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ					
14. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อ ยอดองค์ความรู้จากความรู้เดิมได้					
15. ความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
16. ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
17. ความเป็นผู้นำ ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม					
18. ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
19. ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ					
20. ความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ที่พึงมีต่อตนเองและสังคม					

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5	4	3	2	1
21. มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การรักษาภาพแวดล้อม					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
22. ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ					
23. ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
24. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์					
25. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน					
26. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแสวงหาข้อมูล/การนำเสนองาน/การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย					
6. ด้านทักษะปฏิบัติ					
27. ความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมาปฏิบัติงานได้จริง					
28. ความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย					
29. ความสามารถในการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
30. ความสามารถในการสอนงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5	4	3	2	1
31. มีกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน					
7. ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต					
32. ความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพ					
33. ความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเอง และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง					
33. ความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นฐานในการ ทำงาน					
34. ความสามารถในการคิดค้นแนวปฏิบัติ/ นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิด ประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามนี้

บรรณานุกรม

ภาคผนวก